

Stanislav Rubáš, Vít Funk

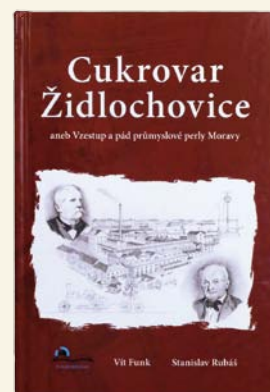
Cukrovar Židlochovice aneb Vzestup a pád průmyslové perly Moravy

Vydal Židlochovický vlastivědný spolek, 2021, vydání 1., formát 165 × 240 mm, vazba V2V8, 174 stran, 160 obr., 3 tab., 1 vkládaná příloha, ISBN 978-80-270-9321-2.

Autoři PhDr. Stanislav Rubáš a Mgr. Vít Funk představili v nové knize židlochovický cukrovar i podnikatelský rod Robertů, který v něm působil přes 80 let. Publikace, obsahující i dosud neznámé informace, vyšla přesně třicet let od ukončení poslední kampaně cukrovaru. Ačkoliv se jedná o závod světově proslavený, nebyla o něm překvapivě až dosud sepsána žádná ucelená publikace.

Text knihy vznikl na základě důsledného studia pramenů, dobového českého a německého tisku i vzpomínek pamětníků. Kapitoly jsou chronologicky dobře rozvržené s důrazem na stěžejní události židlochovického cukrovaru. Na jeho příkladu byl představen mimořádně dynamický a rozporuplný vývoj špičkového průmyslově potravinářského odvětví, jakým se stávalo od poloviny 19. století cukrovarnictví se svým příkladným exportním pronikáním do zahraničí. Tato „galerie“ cukrovarnictví může být vzorem pro podobné studie jiných podniků. Byl to právě židlochovický cukrovar, který se díky podnikatelským aktivitám rodiny Robertů stal jedním z nejznámějších v českých zemích. Podnikatel Florentin Robert zaváděl právě v novém židlochovickém cukrovaru technická vylepšení, ten se tak stal cukrovarnickou „školou“. V nastoupené cestě pokračoval jeho syn Julius. Musíme ocenit, že hodnocená publikace detailně přibližuje „ságu rodu“ Robertů, můžeme nahlédnout i do každodenního života rodiny (jak vypadal život v dnešní Robertově vile, jaké měli jeho obyvatelé záliby i nešvary, vztahy s českými zaměstnanci apod.). V Židlochovicích byl poprvé zaveden proces difuze, kterým se závod proslavil nejen v monarchii, ale i v celém cukrovarnickém světě. Za dobu své existence cukrovar vyhořel, byl několikrát rozšiřován, rekonstruován a modernizován. V meziválečném i poválečném období prošel konfiskačním procesem, stal se součástí akciové společnosti, neminula ho léta znárodnění i konečná likvidace v roce 1991 s částečnou demolicí objektů. Všechny peripetie cukrovaru jsou v knize barvitě popsány a zobrazeny se zdůrazněním své výjimečnosti s řadou dalších aspektů; vedle hospodářského vývoje je pozornost autorů upřena na přiblížení jeho zázemí s vlivem na okolní region – každodennost pracovníků, právní a sociální otázky, dobročinné akce apod. Na tomto příkladu se dobově přenášíme do atmosféry prostředí, které právem patřilo ke špičkám světové produkce řepného cukru. Dobrou úroveň publikace pozvedá kvalitně prezentovaný doprovodný a ilustrační obrazový materiál. Kniha Stanislava Rubáše a Víta Funka svou faktografickou originalitou přispěje čtenářům k „oslazení“ si života. Zájemci si ji mohou opatřit v infocentru RTIC Židlochovice (infocentrum@zidlochovice.cz) za 297 Kč.

František Čapka

Kniha s vkládanou přílohou